

Az előfizetés ára:

egész évre 8 frt.
fél évre 4 frt.
negyed évre 2 frt.
Körjegyzőknek és néptanítóknak:
egész évre 6 frt., fél évre 3 frt.
Előfizetheti a kiadóhivatalban,
Valentin Károly könyvkereskedésében,
Traub B. és társánál
Böhm M. könyvkötőnél.

A hirdetések ára:

Négy hasábos petitsor
1-szer 6 kr.
2-szer 5 kr.
3-szor 4 kr.
Bélyeg-díj minden hirdetéskor 30 kr.
Nyittdíjban egy sor . . . 10 kr.
Hirdetéseket elfogad: a kiadóhivatal és Janovszki Király-utczában lévő hirdetések felvételi irodája.

PÉCS

Politikai és vegyes tartalmu lap.

Megjelen hetenkint kétszer:
szerdán és szombaton.

Szerkesztőség: Király-utca 20. sz.
Kiadóhivatal: Nepomuk-utca 10. sz. a posta mellett.

Egyes szám 10 kr.
Kapható a kiadóhivatalban, Valentin Károly könyvkereskedésében, Traub B. és társánál, Böhm M. könyvkötőnél Király-utca.

Pécs, 1884. márczius 6-án.

Nincs szerencsésebb ellenzék a világon, mint a mi magyar ellenzékünk. Akármibe fogott, akármit tanított, akármit jóslgatott, a tények ellenkezője állott be és csúffá tette ellenzéki számításait. Tudjuk mindnyájan, hogy évek óta az ország pusztulását hirdetik és ime nincs a köz- és magánéletnek az az ága, mely lendületet, haladást, emelkedést nem mutatna. Évek óta az ország finansziális bukását hirdetik, és közel vagyunk — ha nemzetközi bonyodalmak nem jönnek közbe, — az egyensúly helyreállításához. Évek óta ajgatnak a parasztosztály pusztulását és hivatalos adatok épen az ez osztálybeli birtokosok szaporodását bizonyítják. Éveken át az ország hitelének hazafias érdekében (?) — az ország koldus állapotáról írnak, és a takarékpénztári betétek évről évre, milliókban szaporodnak. — Még egy, a többi között igen érdekes tannal bír az ellenzék, mely sok bús honfi szívét keserűséggel töltötte el — ez az: hogy az alkotmányos élet iránti érzék kivészett a népből, hogy a politikai jogok gyakorlata iránt közönyt nyel viseltetik, és hogy az utolsó ellenőrzés fontos

fejverét kiadta kezéből, nem törődik semmivel sem, hagyja a Tisza kormányfőgazdálkodni úgy, ahogy neki tetszik. Mindennapi fraziszok, melyekkel különösen a mesterkélten ellenzéknek mértéktelen közlönye bőven traktálta a könnyenhiwő közönséget. És ime mit tapasztalunk! Azt, hogy még mielőtt sejtjenők mikor ejtetik meg a képviselő választás, — bizonyára még hónapokkal azelőtt — országszerte oly általános politikai mozgalom indult meg — a minőhöz hasonló alkotmányos életünk időszkában még egyszer sem volt. Kárpátoktól Adriáig, Erdély határától Pozsonyig — minden választókerületliberalis vagy függetlenségi párt elvei szerint szervezkedik. — Egy párt t. i. a mértéktelen ellenzéki párt-ról kint az országban ugyan nem sokat hallunk, de annál nagyobb lármát csap annak főválasztókerületére, a „Pesti Napló“ szerkesztőségére. Hogy a politikai mozgalom így országszerte megindult — annak csak örülni lehet; először azért, mert megczáfolja az ellenzéknek a magyar nemzet politikai apathiajáról világnak bocsátott tanát, és másodsor mert sanctionálja azon politikai elvet, hogy a parlamentáris kormány a politikai

jogait öntudatosan gyakorló közvéleményben bija gyökereit. Ez ugyan alkotmányos államokban soha ehol sem vonatott kétségbe, de nálunk ez a csoda is megtörténik. Az ellenzék minduntalan azt hirdeti, hogy Tisza Kálmán kormánya nem támaszkodik a közvéleményre. Ez, a mint nem volt igaz a múltban, úgy nem lesz igaz a jövőben sem. Majd lesz alkalma az ellenzéknek meggyőződni, hogy milyen közvélemény fogja Tisza Kálmánt pártolni és milyen közvélemény fogja kilencz évi kormányzását igazolni. — Mindössze a kormánypárti és ellenzéki közvélemény között a különbség az, hogy míg a kormánypárti közvélemény, mert legnagyobb része Magyarország társadalmának legműveltebb elemeiből áll, jogait nyugodtan és higgadtan gyakorolja, addig az ellenzéki közvélemény, mert legnagyobb része vagy lármázó tömegből, vagy pedig elfogult örvöngőköl áll, — dobszóval és trombitával hirdeti kizárólagos hazafiságát. — De mert szükséges, hogy az egész ország előtt kitüntessük a kormány iránti őszinte, — mert művelt szívből és higgadt fűből eredő meggyőződésünket, szükséges tehát, hogy a liberalis párt mindenütt nyugodtan, de feltartóztatlanul szervez-

A „Pécs“ tárczája.

Tavaszzsal születtem.

Tavaszzsal születtem, ibolyás tavaszzsal; Nem volt a természet terített, dús asztal, Zöldeő mezőin róza nem feselt még, Virágoknak kelyhét méhek nem keresték; Zsongó bogárkák nem röpödték a légben; Csak az én virágom nyiladozott épen.

Csak az én virágom, a kis ibolyácska. Irigyen nézte a bokor száraz ága; Nem mert kitekintni: szende kék szemébe, Havat szórt volna tán a hegyek szélvése. . . . Üdvözölni jött az ébredő világot: Életet körében bár keveset látott! . . .

Üdvözölt engem is: ő s a napsugára, Mely oda ragyogott szobánk ablakára: S megaranyozá azt tavaszias fényjével — Aztán tova röppent, éltet hintve szíjjel. . . . Elröpült a völgybe, keresé az árnyat: Ott majd egy-egy kedves ibolyát találhat.

Ibolyákkal ékes, virágos volt bölcsöm: Nem tudom, a halál érettem mikor jön? Csak tavaszzsal jöjjön, tavasz kezdetével,

Száraz kezeiben ibolya fűzrérel; — Szórja el azt sirom száraz föld hantjára: Ez volt életemnek legkedvesb virága.

Kasza József.

Fogadásból.

Estély volt. A zene épen elhangzott; a kedvesen lejtő tánczolóok kezét kézbe fonva föl és alá sétálgatnak; szabad az ifju bájos özvegy is, kivel találkozni oly igen óhajtottam s mely találkozás kellemeivel napok óta folyton foglalkoztam.

— Igen lekötelező figyelem! folytatá a kölcsönös üdvözlések után.

— Épen nem, sőt kötelességem volt megjelenni meghívó névjegye folytán.

— Névjegy! — veté oda pikánsan s a bájos vonások mosolygó tavasza sötét felhők mögé vonult, mélyen hallgatott a piczi ajk, mint vészelteli felhők villámaik czikázása előtt.

Meglepett e feltűnő változás. Igaz, bájos szépem sem volt ment Éva anyánk minden lányának közös tulajdonságától, a szeszélytől, de gondolám a „névjegy“ szó idézhető elő szemében azt a czikázó villámot, mely a kezében levő hőszin lapocskába lecsapott, tovább kutatok s meg kell találnom az igazi okot.

— Talán megbánta, hogy „névjegyével“ megnyitá előtem e pillanat boldogságát?

— Oh nem; de ha nevem eszembe jut, a bánat köde száll elém s önzéssel telik el szívem, midőn mások oly szép névvel pompáznak, nekem pedig félnem kell azt még csak kiejteni is!

— Hogy lehet az, hisz, a legszebb, legkedvesebb hangzásu minden név között!

— Lehet, az önök füleiben kellemesen hangzik különösen első szótagja, de én egyetlen egy betűje miatt ki nem állhatom, utálom és gyűlölöm; ha más nevem volna — a legközségesebb szolgáló névvel is sokkal boldogabb lennék mint e névvel, melynek az az egyetlen egy betűje eleve megmértelyezi e földi lét minden kedvtöléseit!

— Boldog betű — sóhajtam önkénytelenül — melyet ily szép szemek gyűlölnek s megvetnek!

— Jó, jó, csak gunyolódjék. Önök velünk, gyenge nemmel szemben úgy sem tudnak mást. Ha oly hőz volnék, mint a minőknek magukat uton-utfélen fitogtatják, pusztító hadat üzennék mindannak, mi önök tetszését nem képes lebilincselni, s hozzá ha még oly ügyesen tudnám kezelni a tollat mint ön, ha annyi szép költeményt zengtem volna el mint ön: tüzelt vassal támadnék az abc e csúfa ellen, önöknek, kik a tollal bírnak, kellene mindent e betű nélkül elmondaniok s így legyőzve, megfoszthatnák létjogától.

— Mi sem könnyebb, mint hő óhaját

kedjék is, mert sem a középkor felé kandikáló mérsékelt kalandroknak, sem pedig fantasmagoriákat hajhászó idealistikus függetlenségieknek — a praktikus politikát kívánó hazánkat experimentatio tárgyává át nem engedhetjük. — Hogy városunk nemes polgársága is azt vallja, miszerint hazánkra nézve e kormány liberalis gyakorlati politikája az egyedüli üdvös — azt örömmel constatáljuk és meg vagyunk győződve, hogy a városunk liberalis pártjának ügyeit kezeikben tartó ügybuzgó férfiak — ezen felfogást egy városi, mint majdan az országgyűlési képviselő-választásoknál sikerteljesen realizálni képesek lesznek. (R.)

Tanügy.

A vallás- és közoktatásügyi m. kir. minster a következő két rendeletet bocsátotta ki: Miniszteri rendelet a népiszk. törzskönyvek ügyében. „Az 1868. évi 38, továbbá 1875. évi 32. tvczikkek végrehajtása okvetlenül megkívánja, hogy a főfelügyelet gyakorlására oly törzskönyv álljon a törvényhatósági közigazgatási bizottságok rendelkezésére, melyből az iskolák állapota minden irányban tisztán kivethető legyen. Minthogy pedig az 1869., továbbá az 1876. évi intézkedések folytán a teljes eredmény el nem érhető, mult évben kelt elvi elhatározással egyidejűleg arról is értesitem a törvényh. közig. bizottságokat, hogy habár a törzskönyv szerkesztésével járó teendők alól nem menthetem is föl, a mennyiben az ily nagy munkát foganatosítása csak közvetlenül a helyszíni főlvelel alapján létesíthető, a vele járó terheket azáltal kívánom enyhíteni, hogy a törzskönyvi őrlepkokat tárczám rovására állítottam ki, s azokat kellő számú példányokban ingyen bocsátom a törvényhatóság rendelkezése alá. Ezenkívül gondoskodtam, arról is egyfelől, hogy az egyöntú eljárás eszközésére egyik központi közegem, a megye székhelyén megjelenjék, s a végrehajtás módosításait a megye alispánjával s a királyi tanfelügyelővel megállapítsa és kieszaközöltem másfelől, hogy a telekönyvi hatóságok a szükséges kivonatokot kiadják s hogy minden olyan okmány (kivonat) a tanító

egyéniségét illető keresztlevelel, továbbá szerződések, díjlevelek stb., mely az orsz. iskolai törzskönyv adatainak alapul és ezeknek igazolására szolgál, az esetben bélyeg és illeték mentességet nyerjen. Eltekintve az 1874. évi 25. tvczikben kifejezetektől, e munkát rendkívüli fontosságára nézve megemlítőnek tartom azt, hogy ezen törzslapok alapján szerkesztetnek jövőre az 1868. évi 38. t. cz. 148. §-ában érintett évi jelentések s csak a tényleges állapotnak híven megfelelő adatok fogják lehetővé tenni azt, hogy az óriási áldozatok, melyeket az iskolafentartók a köznevelés oltárára évenként leraknak, a hazai s külföldi érdeklődők előtt teljes fényükben jelenjenek meg, hogy tanúságot tegyenek az igazság mellett. Maga a munkát már végrehajtás alatt áll az ország egyes részeiben és nehogy abban bármi okból s tán félreértő felfogás következtében az eljáró közigazgatási közegek gátoltassanak, mellékelte törzslap minták kapcsán tiszteletl. fölkérem, méltóztassék az egyház főhatósága alatt levő összes egyházi közegeket és iskolaszékeket az intézkedés kizárólag közművelődési és közhasznú czéljáról felvilágosítani s oda utasítani, hogy az ez ügyben eljáró közigazgatási közegeket kifogás nélkül támogassák s ekként már jó előre lehetelenné tenni oly esetet, mely az 1874. 25. tvcz. 8. §-ában kimondott felelősséget vonhatná maga után.

Miniszteri rendet a tankötelesek összeírásáról. A közoktatás fogalmához tartozó számos tényező közül kiváló fontosságal bír, s különösen figyelemre méltó a tanköteles gyermekek iskoláztatása, illetőleg a tankötelezettségi törvénynek minél szélesebb alapon történő végrehajtása, mi csak ugy érhető el, ha a törvényben érintett 9 korosztályú tanköteles gyermekek minden mellékes tekintet nélkül pontosan nyilvántartatnak. Kétségtelen ugyan, hogy az ország törvényhatóságai az 1876. évi XXVIII. törvényczikk 6. §-ának 3. pontjában kijelölt kötelezőeknek teljes odaadással iparkodtak megfelelni és ha mindamellett a tanköteleseknek egy bizonyos százála az összeírásból ki is maradt, annak okát legtöbnyire azon körülményben kell keresni, hogy a községi előjárók egy része az összeírást a törvény betűszertint értelmében június, július vagy augusztus hónapokban, tehát oly időben teljesítik, midőn nem csupán a szülők nagyobb fele aratással, s más egyéb külső gazdasági munkával voltak elfoglalva, de maguk a tanköteles gyermekeknek, csak némileg al-

kalmás része is, különböző külső elfoglaltságban szertesződtek. Tekintve azt, hogy a fennebidézett törvényczikkben a tankötelesek összeírására meghatározott idő korántsem ezen munka megkezdésének, hanem annak befejezésének idejét jelenti, felhívom a közigazgatási bizottságot, intézkedjék az iránt, hogy mindenütt, hol a mezőgazdasági s általában véve külső foglalkozás miatt a tankötelesek összeírását a nyári munka alatt a közs. előjárók pontosan nem teljesítetik, vagy abban sajtó elfoglaltságuk által akadályoztatnak, az összeírást már a tavaszi munkaidő beállta előtt az 1882. évi jun 30-án 20507. sz. a. kiadott A) nyomatványon foganatosítsák, továbbá, hogy azt minden évben jun. hó végeig a saját hatáskörében rendelkezésre álló egyéb nyilvántartások esetleg az egyházi anyakönyvek segédelmével véglegesen megállapítsák s annak egyik hitelesített példányát legkésőbb július hó első napjára a közig. bizottsághoz, illetve szakelődőjének kezeihez eljuttassák. Az eljárás egyöntetűsége érdekében egyuttal arra is felhívom a közig. bizottságot, intézkedjék, hogy ezen rendeletet már az 1884/5-iki tanévre tanköteles, vagyis mindazon 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14 éves gyermek már a küszöbön lévő 1884. polgári év első hónapjaiban összeírassék, kik 1868. évi szeptember hó első-, s 1877. évi augusztus hó 31-ik napja közötti 9 év alatt született. Ugyancsak egyöntetű eljárás és annak állandósítása czéljából záradékol arra is felhívom a közig. bizottságot, utasítsa szakelődőjét, hogy jövőre a tankötelesek összeírására vonatkozó, még pedig az összeírás alá eső 9 korosztálybeli gyermeket születési évének pontos és részletes kijelölésével ellátott javaslatát minden évben a december havi ülésen — tovább intézkedés végett a közig. bizottságnak előterjeszse.

Országgyűlés.

Az országgyűlésen f. hó 4-én a szeszadótörvényjavaslat tárgyalatott. E törvényjavaslat az eredménye a pénzügyminiszternek az érdekelt körök egyrésztől, másrésztől a két állam pénzügyminisztere között folytatott beható tanácskozásoknak. Már három év óta sürgettetik a mostani szesz-adótörvény módosítása és nemcsak maguk a pénzügyminiszterek, hanem szeszgyárosok is belátták a mostani állapotok tarthatlanságát. A mai állapotok szerint, az állam exportált szeszért kétszer annyit visszatérít, mint a mennyit maga bevesz, a mi mindenesetre káros hely-

teljesíteni. Kedves kötelesség lesz előttem küzdeni az abc e csuffja ellen, mely a nyelvnek megakasztója s melyet az ifju mágnások mégis oly tüntetőleg hangoztatnak s mely nagysádnak is oly sok kellemetlen pillanatot okozott.

— Nagy fába vágja tollát, vagy inkább fejszéjét, — nehez, mondhatom megoldhatatlan fe'adathoz fog; összes igyekezete gyenge nyilkent pattan vissza lábai elé, ön kénytelen lesz ellensége, egy betű előtt legyőzöttként meghajolni! sokat gondolkoztam e fölött s én győzelmét kétesnek, majdnem lehetetlennek hiszem.

— Én nem! Sőt biztos vagyok! — felelém önfeledten — győzelem, vagy többé soha sem veszem kezembe a tollat!

— Ismétlem lehetetlen; s ha tetszik fogadjunk. Nyolcz nap elég idő, s ha képes lesz a „Bajai Figyelő” jövő számában a gyűlölt betű nélkül csak kicsi kis költeményt vagy czikket is közölni, meghajlom mint tőztes előtt, s óhajtsa a legnehezebbet, teljesítim kívánságát.

— Elfogadom. — S ha mint legyőzött volnék kénytelen nagysád előtt megjelenni, mivel adozom én?

— Elég lesz az öntudat lesújtó szégyene, hogy a legcsúfabb betű is legyőzte s hogy be kell önnek is látnia mily gyengék, még

ily kicsi megvetett ellenség is diadalmaskodhatik a hősök felett is.

Ez még mind csekély büntetés lenne; ha elfogadja, mint vesztés fél egy évig minden nyolcz nap nyolcz kameliával diszittetem ablakait, hogy oda tekintve, láthassam elbizakodottságom élő tanuit.

— Jó, elfogadom; áll a fogadás.

Ismét fölhangzott a zene; polka, négyes s tudja ég miféle tánc következett még s csak aztán szünet.

Nem idegenkedem ugyan a táctól, de mégis csak olyan kisegítő eszköz félénék gondolom, melyhez a legvégső szükségben folyamodunk, ha a nélkül más, talán hasznosabbat s okosabbat műveltetni nem tudunk. — Nem tagadom, a bájos özvegy öszinte nyilt kedélye, kellemes elméssége deleként vonzott magához, önkényt engedem magam kedvessége foglyául s csevegését elhallgattam volna hosszán . . . sokáig . . . talán az utolsó ítélet napjáig.

Éjjél elmúlt. A vendégek oszoltak, bájos szépem is többekkel készül elhagyni a kedélyes mulatságot. Lovagjának szegődtem, vidáman csevegy indultunk a szelid hold fénye mellett lakása felé.

— Nem tudnék költő neje lenni — folytatá néhány percnyi szünet után.

— Ha pénzköltőt gondol, helyeslem nézetét, de ha csak költőt, meg nem foghatom,

mi okból idegenkedik a legboldogabb kedélyűektől.

— Azt hiszem, osztani fogja elvemet, ha nézeteimet meghallgatja. Átesett talán ön is azon a szenvedélyen melynek kínzó fájdalmait édeseknek szoktuk mondani. A költő hőse, megénekelte ideálja, kisebb nagyobb adag a költő saját énjéből, saját kedélyvilágából. Azt hiszi ön közönynyel tudnám nézni, a mint ez adag ama szenvedély tüzétől lobogna, fölgujtva ama női lény által, mely a képelet minden szépségével földiszitva a költő lelkét hosszú időköz át elfoglalta, hozzá ha még ébenfekete haja és pokolsótét szemei is volnának a magasztalt ideálnak, melylyel nyíltan bevallaná, hogy nem én vagyok? Nem szánna-e az egész világ azt a nőt, ki lelánczolja magát a költőhöz, kinek lelke minden kötetben mást dicsőít, mást énekel meg? — Eldobnám még a könyvet is magamtól, melyben az én ideálom ily lelkesedve zengné mások szépségét s ki tudnám vajúni azt a két csillagot, melyekben képzeltem mennyei boldogságot tündökleni véli.

Mintha az ég és föld is összeesküdött volna ellenem, nem védhettem a költő állapotját, lakása előtt álltunk, a kölcsönös „jó éjt” után, „el ne feledje a fogadást” szavakkal, a ház kapujában tűnt el.

Lakásom felé indultam, gondolkozva e nő különös szeszélye fölött. Szébbnél szebb

zet az államra nézve, de még azon következménye is van, hogy a gazdasági szeszégetők a nagy gyárosokkal versenyezni nem képesek; ezt az érdekeltek is belátták, a miért is a törvényjavaslat új intézkedéseit tainden ellentállás nélkül el is fogadták. Még az is kiemelendő és pénzügyminiszternek érdeműl betudandó, hogy sok fáradságba került az osztrák pénzügyminiszter, a kiegyezési törvények értelmében, a törvényjavaslathoz való hozzájárulását, kieszközölni, mert az osztrák gyárosok nagy agitatiót fejtettek ki a terményadó behozatala ellen, mert véleményük szerint az adó ily módon leendő kivétele mellett azon gyárosok, kik a szesz burgonyából gyártják hátrányban vannak azok ellen, kik a szeszt lisztes anyagból — kukoriczából gyártják.

A beterjesztett törvényjavaslat tehát a két pénzügyminiszter között létrejött egyezményen alapulván, azon módosításokat alig lehet tenni, hanem azért is úgy fogadandó el mint beterjesztetett, mert az a mi előnyünkre szól.

Hege d ű s Sándor képviselő a pénzügyi bizottság előadója a gazdasági, ipari és kereskedelmi életben való nagy fontosságú a szesziparnak kimutatván, különösen arra fektette a főszó, hogy mennyire alkalmas az üzleti ág az állami jövedelmek szaporítására. Az abszolút kormány alatt az átlag megadóztatás volt behozva, csak hogy ez által nagy előnyök nem eredményeztettek, mert ezen rendszer nem alkalmazható minden gyárra, továbbá, mert a nagy gyárak e rendszer mellett a kisebb, különösen gazdasági szeszégetőkre nagy nyomást gyakorolnak. Továbbá tapasztaltatott, hogy ezen üzletág fejlődése annak adóvédelmével nem tart egyenlő lépést. Tény az, hogy jelenleg a monarchiában sokkal több szesz gyártatik mint 20 évvel ezelőtt és 20 év előtt az államnak ez üzletágból nagyobb jövedelme volt, mint most; ez az egy körülmény is elegendő, hogy a régi törvény revidáltassék. A pénzügyminiszter ez okból egy szakértőkből álló ennémetet hívott össze, a melyben a szakértők oda nyilatkoztak, hogy ha a gyártott mennyiség bizonyos határon túl megy, arra vonatkozólag a kötelező terményadó behozandó, a kisebb szeszégetéseknél azonban az átlagrendszer fenntartandó. A kormánypart részéről felszólalt Dobránszky Péter, hangsúlyozván, hogy ő törvényjavaslatot csak úgy fogadja el, ha a székegyeknek megengedtetik, hogy továbbra is úgy mint eddig kis kazánokban lisztes anyagokból szeszt gyárthassanak és az adót

átlagosan fizethetik. Hasonló szellemben beszélte a szélsőbal részéről Györffy Gyula, a ki a törvényjavaslatot még azért sem fogadja el, mert adófelelést lát benne s ő és pártja minden adóemelés ellen vannak. Szapáry gróf pénzügyminiszter kifejti, hogy ezen törvényjavaslat elfogadása által az állami bevételek 4 millió forinttal fognak szaporodni; ezen szaporulatra az államnak szüksége van és ha már az adókat, különösen az indirect adókat emelni kell, akkor nem ajánlatosak a legelső szükségletre szánt élelmi cikkeket, hanem a szeszadót emelni, a mely egyáltalában eddig még elmeve nem lett, de a kisebb, különösen gazdasági szeszgyártók érdekeire is voltak tekintettel, mert ezek 20—25 százalékal előnyben is részesülnek; a kisebb üstösök pedig, ha lisztes anyagot dolgoznak fel, az adót megválthatják. Minthogy tehát a javaslat a jelenlegi állapotokat minden irányban megjavítani fogja és minthogy továbbá compromissum eredménye, kéri annak változatlan elfogadását. A ház a javaslatot nagy többséggel elfogadta, daczára annak, hogy mindkét ellenzék ellene szavazott.

Színház és művészet.

Az utóbbi napok műsorának érdekessége daczára a színházlátogatás a szokottnál alantabb maradt, tekintve az egyes előadások minőségét, a távol maradtak élvezetes estéket mulasztottak, mit azonban kérünk „Titilla hadnagy” előadására ki nem terjeszteni. Oly pongyola előadásban e saisonban még nem részesültünk s azt a benyomást nyertük, mintha zenekar és szereplők összebeszéltek volna ez operettet tönkre tenni. Ha ez volt céljuk, sikerült; mert mi, kik ez operettet a fővárosban hallottuk, alig tudunk ráismerni. A karok s prózák oly éktelen kiabálásokból állottak, a zenekar meg mindig úgy kísért, mintha egy felvonás közti Hops-polkát nyomoritana, úgy hogy az ember szinte érzéketlen lett a mű legszebb részei iránt is. Pajor Emilia asszony és Aradi Emilia kissasszony gyönyörűen előadott dallamai a zürzavarban csak oazokat képeztek. Puksnak nincs oka dicsekedni, hogy műve régi otthonában valami nagy méltánylásra talált volna. Senki sem próféta saját hazájában — mondja a példabeszéd.

„Az új czég” s „A szerelem bolondjai” francia színművek ellenben a szokott gond és sikerrel kerültek előadásra, mit különösen az utóbbiról mondhatunk, mert csakis a precis, sima összjáték tette e felette szélesre taposott darabot — miben a vékony cselekvényt

még hozzá a szerfelett sok episod teszi tönkre — némiképp élvezhetővé. Az est hősnője volt Somogyiné Nagy Julia asszony, kinek ezuttal volt jutalomestéje. Limours grófnője művészi alakítás volt s a közönség részéről lelkes tapsal fogadtatott. Az est sikerét még Dancz Nina asszony (Ronzoff grófnő), Aradi Emilia (Limours Mari), Arányiné asszony (Menioles bárónő), Litzzenmayer Poldi (Vervedó marquisné), Somogyi (Jugeres André), Tóth Antal (Guibert Jakab), Demidor (Limours gróf), Arányi (Vervedó marquis), Komlósi (Mezeray herceg) és Boránd (Celves Richard) sikerült alakításai s valóban szép játéka emelte. A szép számú közönség a jutalmazottat gyönyörű csokrokkal tüntette ki.

A szindény végére jár s a vidéki színiélet legjobb tagjai eddigelé már elszereződtek. A szingzagotok versenyezve iparkodtak a legjelesebb tagokat — még áldozatokkal is megszerezni, csak a mi igazgatónk nyugszik babárain s várja a vásár végét, mert hisz akkor a megmaradt portéka olcsóbb. Pedig, ha azt hiszi, hogy Pécsnek minden jó — fájdalmasan fog csalódni. Olyan jó közönség, mint a pécsi, nem igen van az országban; de visszaélni türelmével veszélyes játék, mert ha egyszer hátat fordított a színháznak, mézes-kalácsal sem lehet többé visszacsalni. Meglehet, hogy felszólalásunk nem indokolt s hogy Aradi új társulatával meglepetést tervez számunkra: de annyit mondhatunk, hogy a nagy közönség mindig zokon vette, valahányszor olvasta, hogy a társulat egyik-másik kedveltebb tagja — mint Pajor, Arányi, Demidor, Érczy — elszereződött. Soha sem volt szokásunk az igazgató belügyeibe avatkozni, de annyit saját érdekében ki kell jelentenünk, hogy a közönség oly jeles, kedvelt tagokat, mint egy Dancz Ninát, Somogyi párt nem igen szívesen lát távozni.

Jövő héten lesz Érczy urnak, társulatunk tenoristájának jutalomjátéka. Előadásra kerül egyik legszebb zenéjű operette „Fauszt és Margarétha” Hopptól. Volt alkalmunk Érczy ur tehetségét s működését a legkedvezőbben méltányolni s így most ismétlések kikerülése végett őt egyszerűen a t. közönség figyelmébe ajánljuk. A jutalmazandóknak számos tisztelői, — mint értesítetek — őt ez alkalomból némi meglepetésben kívánják részesíteni.

Arányi Dezső, társulatunk jeles komikus f. hó 3-án lépett föl Budapesten a nép-

gondolatok suhantak át agyamon, de a mint alakba öntve kifejezem, majdnem minden szóban ott öklelődik az a gyűlölt betű. Izgatott lettem; siettem szobámba s minthogy az átom messze szállt, leültem asztalomhoz, tollat fogtam s hozzákezdtam a nagy munkához. Egy betűt megölni, megfosztani létjogától, nem csekély feladat! Kedvem is volt a vállalathoz, eszembe jutott az ovoda, hol nem tudtam sokáig kimondani e betűt, és többi kis pajtások kinevettek, most itt a kedvező alkalom, bosszút állhatok: az emlékezet legzsélső, kellemetlen emlékei is követelik! Nem lehetetlen ez, kis cikkekcske kell csak vagy még kisebb költemény s ezzel enyém a győzelem! A tinta is itt ül poczkos, vastag csepp alakjában tollamon, minden készen . . . csak a gondolatok nem jönnek a gyűlölt betű nélkül. Hosszan bámultam a lámpa fényébe, néha-néha föl-fölsillant egy-egy alkalmas gondolat, megcsipem, de őh fájdalom, a szó helyett előttem a megjelent hittott fekete koczák ülnek, számuk egész nyáját tesz ki, szinte hallom utálatos hangjukat, melylyel a gyűlölt betűt hangoztatva megdondolatlán vállalatomat gunyolják. Menekültem tőlük; ha ma nem, meglesz holnap vagy azután, van nyolcz napom, most menjünk aludni.

Másnap újból hozzáfogtam a munkához, de hasztalan; tíz-tizenöt szó, mi ez a foga-

dás követelte cikket vagy költeményből? A „holdhoz”, a szelidség ez ő mintaképéhez intéztem költői lendületemet, de a pegazus ma csökönös volt, kapált, vágott, ágaskodott, csak tovább nem mozdult. Vegyük más, neki tetszősebb témát „A zöld ligethez”, gondolva, talán kimozdítják helyéből a liget esábjai. Hasztalan. — Odavágtam a tollat, megyek, bevallom hogy lehetetlen munkát vállaltam, a fogadást elvesztettem, hozatom a kaméliákat . . .

A szép özvegy lakásán minden macskánál hamisabb szobacizicus fut előme, talán mivel a szokásos időnél előbb jöttem, vagy mintha csak sejtette volna, mily fontos ügy nyomja szívemet, sietett átvenni a névjegyet azon megjegyzéssel, hogy alig fogad el a nagyságos asszony, mivel még pongyolában van.

— Jó, jó csak vigye a névjegyet s fejezze meg ki, hogy a tegnapi ügyben óhajtom tiszteletemet tenni.

Eltűnt. — Századoknak tűntek föl előttem a pillanatok, melyekben kintott a gúnyos mosoly, melyet a szép özvegy ajakán átvonulni képzeltem, midőn bevallom gyönögeségemet s adott szavam alóli fölmentésemet esdem. Megnyilt az ajtó s a szobaleány hamiskás mosollyal következő levélkét nyújtja át:

„Azt hiszem, tegnapi fogadásunknak kö-

szönhetem megjelenését s talán készen hozza az előttem még most is lehetetlennek látszó különös cikket. Bocsnát, most nem fogadhatom el, adja csak át a szobaleánynak. Adósává lettem s kíváncsi vagyok, holnap miben fejezi ki óhaját.

B

A hold fénye lehetett csak halványabb mint én, midőn e kis levélkét átolvastam, melyből a véletlen vagy talán a kintő szándék épen azon kintő betűt hagyta el, mely eddig is annyi kínos aggodalmat idézett föl, minőket még eddig soha át nem éltem.

— „Tessék átadni a cikket, a nagyságos asszony azt óhajta” szavakkal ijeszt föl bámulatomból a szobalány. Minden betűt egyetlen egy kivételével szabad használnom, csak egy a tilos s én ez egy tiltott nélkül nem tudok megenni. Az éden ajtajában álló anygalt láttam magam előtt lángoló pallossal, hogy elűzőn boldogságom édenéből. mint Ádám ős atyánkat, mivel a tiltalmat megszegtem. Megszegyenülve alig tudám kinyögni e piczi szót is: nincs! Kaptam kalapot, siettem tovább, ki, messze . . . messze a szabadba. Tudtam is én, hova visznek lábaim? Űzött, hajtott, égette kezemet a kis levélke, melyből csak az az átkozott egyetlen egy betű hiányzott s fölöttem diadalmas-kodva, boldogságomat is eltemeti. Üvegház előtt álltam, azonnal szembe tűntek a kamé-

színházban mint vendég. Előadásra került „A tót leány“ Blaha Lujzával, Arányi pedig Misó szerepét játszta. A közönség Arányit igen rokonszenvesen fogadta s egész előadás alatt sok tapssal tüntette ki. A lapok is — kevés kivétellel — kedvezően szóltak a vendég fellépéséről s így valószínű, hogy Arányi a jövő telet már a fővárosban tölti, mely aquisitionhoz a népszínháznak csak gratulálhatunk, mert Arányi nemcsak jeles színész, hanem a társadalmi életben s az irodalom terén is állítja emberét. Pajor Emilia asszony szintén a fővárosba teszi át lakását s a nyári saisonban Csóka társulatánál a budai színikörben fog játszani.

H i r e k.

Meghívás. A III-ik kerület pártunkhoz tartozó választói f. hó 8-án, vagyis ma délután öt órakor a „Hattyu“ éttermében, a II-ik kerület választói pedig 9-én, vasárnap délután öt órakor az Őrzen-féle házban a zeneegyleti helyiségben a városi bizottsági tagok választása tárgyában tartandó értekezletre meghívottnak. K r a s z n a y Mihály, a pécsi szabad-elvű K r elnöke.

Mai tárczánk a „Bajai Figyelő“-ből vettük át s adjuk olvasóinknak mint olyan irodalmi terméket, a melyben egyetlen r betű se fordul elő, csak a legutolsó szóban, mikor már írja a fogadást megnyerté.

Az országos vöröskereszt egylet baranyamegyei választmányja f. hó 4-én ülést tartván, f. hó 24-én a városháza közgyűlési termében tartandó évi közgyűlésnek tárgysorozatot készített el. Az egylet hasznos működéséről — a közgyűlés megtartása után — fogunk részletesen megemlékezni.

Halálozás. Laczkovits István, városunk egy érdemes polgára élte 91-ik évében elhunyt. Temetése nagy részvét mellett csütörtökön délután volt. Béke hamvaira!

Posta. Baranyamegyei B a k o n y a községben f. é. március hó 6-án postahivatal lépett életbe.

A kir. reáltanodánál megüresedett történelmi tanszékre a pályázat lejárt. Miután e tanszék betöltésénél Pécs szab. kir. városnak hármak kijelölési joga van, a candidatio már megtörtént. Az e czéla kiküldött candidationális bizottság az állásra Dr. S z e m á k Antal, Dr. V i k o l János és Dr. K ö r ö m y Árpád bölcsészettudorokat ajánlotta a kinevezésre mint olyanokat, kik ez állás betöltésére legjobb képességgel bírnak. Azt hisszük nem fér kétség a feltevéshez, hogy a miniszter, tekintete vége az első helyen kijelölt tanár eddigi működését, Dr. S z e m á k Antalt fogja kinevezni, ki e tanszéken mostanig mint helyettes tanár volt alkalmazva.

A pécsi zeneegylet e hó 16, 23 és 30-án kamarai hangversenyeket rendez. E hangver-

senyeken többek között előadásra kerül Onslav ötöse, kettős és kar Mendelssohntól, Hummel Triója, Beliczay vonós négyese, Beethoven triója, Rubinstein sonatája violoncello és zongorára, Volkmann vonós négyese, „A tenger királynője“ cantate solók és karokkal, Preuss ur egy zongora hangversenye zenekar kísérettel stb. A közönség kétségtelenül örömmel fogadja e művelzetet ígérő kamara hangversenyeket, melyeknek végleges műsora a napokban fog közzététetni.

Tökéletesített mikrofon. A helybeli táviró hivatal főnöke, Vécsey István, ki évek óta szenvedélylél tanulmányozza a villamos távolba-beszélő gépet s e téren jelentékeny anyagi áldozatokkal járó kísérletektől sem riadt vissza: legujjában egy saját rendszerű s az eddigiekől lényegesen eltérő mikrofont mutatott be egy kis társaságnak. Az eddig ismert Blake-, Berliner- és Ader-féle mikrofonok közül ez utóbbi volt általánosan a legjobbnak elismerve, s mint ilyen jelenleg ez van leginkább elterjedve. Azonban ez is sok kívánni valót hagyott fenn. Nevezetesen alig száz kilométer távolságra volt használható, mert csak egy villany folyam nyerhetett benne alkalmazást; s e mellett sajátzerű zúgás zavarta a hallgatót, mely, ha több folyam állítattott be, az érkező hangot egészen el is nyomta. Továbbá a beszéd mint egy rendkívüli mélységből s kis nyíláson át jövő, összenyomott hang jelentkezett. A Vécsey által tökéletesített s pécsi iparosok által kísérletképen úgy a hogy elkészített mikrofonnál a távolság szerint 2—3 s több villanyfolyamot állíthatni be, s így beszélni lehet vele egész 500 kilométerig; és pedig mondhatni 3 sorozan erősebben hallva a hangokat, mint az Ader-féle géprén. E sorok írójának alkalmá nyílt beszélgetni mind a két félén: az Ader-féle gépen kaposváriakkal, a Vécsey-félén a barcsiakkal s meglepetve észlelte a különbséget. Ez utóbin a zúgás elenyészőben csekély s épen nem zavaró, a beszéd és más féle hang pedig olyan erős és tiszta, hogy a hangról a beszélő egyén felismerhető, sőt a hallgatózó körülállók is, éneket, beszédet egyaránt meghallhatnak s megérthetnek. S ezen eredmény még remélhetőleg fokoztatni fog, ha a gépet ahhoz értő iparosok a megkívántató pontossággal fogják elkészíteni. E szép sikerre büszke lehet a tökéletesítő s őszintén kívánjuk, hogy nemes ambíciója, melylyel tudományán csügg nem sokára az általános elismerésben nyerjen újabb tápot.

Tíz. Egyszer Miklós király-utcai órás üzletében csütörtökön délben tűz ütött ki. A tüzet legelőször gr. Strachvitz huszárhadnagy vette észre, ki egy órákor a szomszédos „Hajó“ vendéglőből ebédre jöven, meglátta a bezárt üzletből kitolduló füstöt. Ez esetet rendőrségünknek rögtön feljelentvén, a hajduk kivonultak. Az üzlet azonban be lévén zárva, csak

nagy nehézséggel tudtak az udvar felől behatolni. Itt a r.kapitány konstátálta, hogy a tűz vetkes gondatlanságból keletkezett, amennyiben az üzletben levő olvasztó fülkében egy láda faszén gyuladt meg vagy olvaztatás közben elejtett szikrától, vagy más vigyázatlanság folytán. Szerencse, hogy a tűz fényes nappal ütött ki, így nagyobb kár nem esett.

Kiutasított apácák. Tegnapelőtt városunkban a budapesti „Mária nővérek“ kregettek fővárosi szegényintézetük javára. A jótékony nővérek azonban — mint többen jelentették — számos helyen oly erőszakosan s gyengédtelenül viselték magukat, hogy a kapitányság kénytelen volt nekik a további kérégetést tiltítani, illetve őket a váro-ból kiutasítani.

Öngyilkosság. Csőtörtőkön reggel 9 óra felé Janitsék balokányi koresmáros jelentette a rendőrségnek, hogy a balokányi tóból egy jól öltözött, körülbelül 20 éves esinos fiatal ember hulláját huzták ki. A kiküldött rendőr-orvos a hullát rögtön a hullaházba vitette, hol konstátálta, hogy a halál, mivel az úg-rás folytán keletkezhettét ütődésen kívül a hullán külérőszak nyomai nem voltak láthatók — öngyilkosság folytán keletkezett be. A rendőri nyomozás ezután kiderítette, hogy az öngyilkos ifju Stettinger Antal szakáll-hőgyészi jegyzői irnok. Kiderült az is, hogy Stettinger szerdán éjjélig a „Hétféjedlem“ vendéglőben mulatott s így ebből keletkezhettét, hogy az öngyilkosságot csütörtökön hajnalban követte el. A szakáll-hőgyészi jegyző a kapitányság távirati értesítésére jelentette, hogy Stettingertől csomagot és levelet kapott, melyben ez őt arról értesíti, hogy öngyilkos lesz. A szerencsétlen ifjut tegnap temették.

Bal volt a francia köztársaság elnökénél, melyen Ausztria-Magyarországot a nálunk tavál állomásozótt Hausbergi Bach ezredes képviselte, a ki fényes huszár egyruhájában nagy feltűnést okozott és a mint a párizsi lapok írják, a nálunk még jó emlékezetben levő Bach ezredesné a diplomatai karhoz tartozó nők között a legszebb és legifiatalabb volt.

Kinevezés. A pécsi székesegyházi káptalan püspöki jóváhagyással W a c h a u e r Károly urát a székesegyházi kar helyettes igazgatójává nevezte ki.

Séta-hangverseny. A cs. kir. főherczeg Frigyes nevé viselő 52. számú gyalogezred tisztikara f. hó 9-én a „Hattyu“-termekben séta-hangversenyt rendez. Kezdet 5 órákor este. Bemenet csak a meghívó előmutatása mellett.

Körözés. Hradzil Amadeus (Bohuslav Gottfried) veszélyes betörő tolvaj, az eszkéki kir. törvényszék által 8 évi súlyos börtönrre ítélt nagyváradi illetőségű gyegyerkovács, koresmáros, pinczér stb., továbbá Simonyi József

liák. A felügyelő készséggel nyitá ajtót, magasztalá szép kedvenczeit, a különféle színekben diszáló jáczintokat s fesledző tulipánokat.

— Nekem csak kamélia kell, még pedig sok, minden nyolcz napban nyolcz, majd holnap megüzenem hova és kinek fogja elszállíttatni.

— Igen is, pontosan teljesítem nagyságod megbízásait, hiszem, meg lesz szolgálattommal elégedve.

Megütödem e válaszon, hisz ebben sincs benne az a betű, mely mint futó vadat a nyomában csaholó farka — éjjel nappal üldözt. A kis levél, az előbbi válasz a nélkül született, csak egyedül én . . . én nem tudnék megelni nélküle? Ez lehetetlen! — Siettem haza. Kihégyezve ott fekvőt asztalomon egy csomó plajbász, talán ezek jobb szolgálót tesznek mint a toll. Sajátságos az a költői hangulat! Néha futó szélvészént magával kap bennünket s hódolunk kell a műzának, ha tetszik ha nem, mig más alkalommal legbensőbb szívünk mélyéből fakadó esdeklésünket is gunykazajjal viszpozozza: kegyetlen a szelid angyal, nincs szívében egy cseppnyi szájalom sem.

Folyt a munka, könnyen siklott tova az előttem fekvő lapon, mint jégpályán az ón,

készült a költemény s ha hivatalos kötelességem el nem szólt, talán el is készül, csak egy szak kell még s enyém a győzelem. De fájdalom, el kell hagynom még az özvívzként elem tóduló eszméket és gondolatokat is s teljesíteni azt, mi kötelesség. Soha ily nehéz szívvel nem távoztam asztalomtól.

Boldog este volt, midőn ismét szobámba léptem. Első dolgom volt átolvasni, mint győzelemittasan, lehangozt kedvvel el kelle hagynom. Amulást bámulsz követ, itt is, ott is feldugja fejét, mint tiszta buza vetés közt a pipacs, a minden győzedelmi diadalt megsemmisítő ellenség. Meglakozs most, tűzbe vedel. S begyújtottam a kandallóba, Patigott s diühösen zuhogott a kandallóban, magam pedig csibukot véve, egykedvű megadással bámultam dívánom szögletéből a főlcsapkodó lángok világa mellett a hatalmas füstfelleget, mely pipámból, mint lázongó vulkánból kiemelkedett. Egymás után vonultak el szemem előtt a lefolyt két nap izgatató eseményei, a névjegy, a szép bájos özevgy, úgy tündökölt fenséges homlokának két napja, talán még a sasszemek is megvakultak volna fényükbe tekintve, még szebb, még igézőbb volt az mint a leglázasabb képezel költői eszménye. Hallottam csengő szavát, melylyel a cikket óhajította s láttam piczi kezét felém nyujtva, hogy át-

vegye, mit olvasni lelkendezve vágyott. Készen volt, nyujtom feléje s őh bal végzet játéka, csak álmodtam! A cikket helyett csak csibukom volt kezemben! Azonban jól emlékeztem, hogy a mint végig álmodtam, nem volt benne a szépmeg gyűlölte betű!

Meg van! Győzelem! Enyém a fogadás!

Villámként ezikázott tova az ón, feste szögletes és egyenes betűt, fölhasználta mindmind, csak azt az egyet nem!

Másnap siettem hozzá. Átdadtam, lázas sietséggel futotta át, elolvasta mint k. olvasóim inn itt elolvasták.

— Meghajlom a győző előtt, mi legyen, a jutalom?

— Sokáig néztem a két eget, azt mondják, ott honol a boldogság. Én a két eget megtaláltam itt e földön nagysád szemében, nyujtsa kezét s vezessen a boldogsághoz.

* * *

Ma a szép özevgy nóm s imádom a kedves Borcsat.

Solaja Alajos.

máskép Bugler János, Vaskó János, Paprika Jancsi, Baracsi István rablás miatt élethossziglan feyházra ítél, állítólag kalmancsei (Mohács mellett) születésű kocsis, a lepoglavai feyházból a fal áttörése után megszöktek. A feyházigazgatóság körözti őket s a szemléleírásokat minden hatóságnak megküldötte, melyből kitűnik, hogy a jó madarak városunkban levő betörőkkel összekötésben allanak.

Színészet. A színház köréből következő tudósítást kaptuk: A pécsi szintársulat a „Magyar Színész-Egyesület” nyugdíj-intézetének alapjára e hó 10-én jótékony előadást tart, mely alkalommal „Babérfa és Koldusbot” című színmű kerül előadásra. A szintársulat ez alkalommal gyűjtést is eszközöl a nemes czél előmozdítására. A közönséget figyelmeztetjük a következő „Fölhívásra,” melyet a Budapesti székélet „Színész-Egyesület” központi igazgató tanácsa” bocsátott ki, az intézményre vonatkozó ismertetésül: „Fölhívás a Magyar Színész-Egyesület és Nyugdíj-Intézet érdekében. A magyar színészetnek eleitől fogva — nem úgy mint a szerencsésebb nyugati színművészetének — csupán művészi, irodalmi és közművelődési czélja volt, hanem missiója is: édes hazai nyelvünk művelése és terjesztése. A magyar színészet e missiójának megfelelt és igyekezni fog még sikeresebben megfelelni a jövőben. E czébből a magyar színészet egyesületét alakulva, mind művészi, mind erkölcsi tekintetben, alapszabályaiban magát a legszigorubb feyelemnek vetette alá. És hogy a színészet munkásai jövőjükre való aggodalom nélkül szentelhessek erejüket nehéz hivatásuknak, a színészeget egyesület — tagjainak nevezett filéireiből — a nyugdíjintézetnek is megvetette alapját. Midőn a magyar színészet kötelességérzetétől áthatottan nímzedt megtevő — és megtevő önjerejéből — nem vél szerénytelenséget elkövetni, sőt hiszszük, sok nemes szívnek óhaját teljesíti, ha önszegénye miatt, egyesülete és nyugdíjintézet érdekében a társadalomhoz fordul és annak támogatásáért esedezik. A m. színészeget és nyugdíjintézet támogatása, mint a nmlg m. kir. belügyministerium által megerősített alapszabályok alábbi kivonatában olvasható, alapító-, pártoló tagok, adakozások végrendeleti hagyományok és ezek gyűjtése által történhetik. A befolyandó összegek pontos ellenőrzése- és kezeléséről, valamint hírlapi nyugdíjazásáról a m. színészeget központi igazgató tanácsa gondoskodik, mely tanács, az egyesület tagjai által közgyűlésileg választva, a színészeget felhatalmát képezi. Ribáry József, belügyi ministeri tanácsos, mint a m. színész-egyesület központi igazgató tanácsának elnöke.”

Közgyűlés. A pécsi nőegylet alapszabály-szerű évi rendes közgyűlése 1804. évi márczius 16-án, vasárnap, délután 3 órakor fog az egyleti helyiségben megtartatni. A közgyűlés tárgyai: a választmány jelentése az 1883. évről; a pénztár: számadások bemutatása s azok felülvizsgálatára 3 tagú bizottság kiküldése; a netán teendő indítványok s folyamodványok elintézése.

Sorozás. Pécs szab. kir. város területén a sorozás e hó 3., 4. és 5-ikén megejtetvén, a felhívott három korsztálybeli 520 hadkötelek közül besorozottat a rendes újonczjutalékba 68, a póttartalékba 7 védköteles. Felülvizsgálatra 10 egyén küldetett.

A „kisbirtokosok országos földhitelintézeté” földbirtokra 300 ftrtól 10,000 ftrig terjedő záloglevelekölcsönöket ad 17 és 33 $\frac{1}{2}$ évi törlesztésre. A zálogleveleket maga az intézet árusítja el. A kölcsönök tehát nem záloglevelekben, hanem készpénzben fizetettek ki. 17 évi törlesztésnél félvenként 5 frt. 33 $\frac{1}{2}$ évi törlesztésnél pedig félvenként csak 3 frt 50 kr. fizetendő a kölcsönökre minden 100 frtja után, a melylyel ezen idő alatt már maga a tőke is visszafizetettük. Rendes fizetés esetén a kölcsön az intézet részéről fel nem mondható; az adósnak azonban jogában áll a kölcsöntökét akár egészben akár részen is törlesztés szerint bármikor visszafizetni. A kölcsönkérvényhez — mely bélyegmentes — a hitelesített telekkönyvi kivonat, a ka-

taszteri birtokiv és az adókönyv melléklendő. A kifizetés feltételei a szükséges minták kapcsán az engedélyező határozatban külön közöltetnek. Részletes felvilágosítást az intézet és vidéki megbízottai bárkinek szívesen adnak. Budapest 1884. január 15-én. A „kisbirtokosok országos földhitelintézeté.”

Mohácson Deutscha Lipót országgyűlési képviselő buzgólkodása folytán, a vöröskereszt egylet mohács járási fiókegyelete 171 taggal megalakult. Ezen kedvező eredmény előre várható volt, mert ott, a hol a vezérszerepet — a minden szépért és nemesért buzgólkodó egyén veszi át, — az el nem maradhat. A vöröskereszt egylet baranyamegyei választmánya legközelebb tartott üléséből a nevezett urhoz igen meleg hangon tartott köszönő iratot intézett. Adja Isten, hogy Darda és Mohács példáját, — a szintén nagy intelligenciával bíró Hegyhát vidéke is kövesse.

Boskovitz A. városunkban időző jeles bécsi látszerész még csak rövid ideig tartózkodik itt. Mivel néhány évig nem fogja városunkat felkeresni, szakszerűen készült tárgyait ajánljuk a közönség figyelmébe.

Beküldetett. A „Pester medic. Presse” írja: a legközségesebb köhögés veszedelmessé válhatik, tehát tanácsos a legkisebb s legjelentetlenebb hurtnál egy kellemes szert használni, mely az emésztést nem akadályozza, az Egger-féle mellaszitillák ezéla kitűnőnek bizonyultak, amennyiben a köhögési ingert eltávolítják, előidézik a nyálkavetést és nem idéznek gyomorsavot. Egy eredeti doboz 25., 50 kr.

De hát miért jobbak?

Hogy miért jobbak mint más szerek? Erre a kérdésre, melyet már oly gyakran hallottunk, midőn a Brandt-féle svájci labdacokról volt szó, ez a válaszunk: Hát egyértelműen azért, mert nem mint a keserűvizek, sőt, mixturák és pillulák rögtön s erőszakkal hatnak, a beleket gyöngítve s ez által még később nagyobb székrekedést okozva, — hanem azért, mert a svajci labdacok kelletlenül jobban nem igaztják a beleket, az izmokat erősítik és lassankint minden orvosi szer használatát általánosan fölöslegessé teszik. Dobozunkat 70 kr. árral minden ismertebb gyógyszerárban kaphatók.

Vételek korúlonen ügyelni kell arra, hogy minden dobozban rajta legyen a fehér kereszt vagy mezőben, mint jelvény s Brandt Richard aláírása.

Törvénytészi csarnok.

Büntető ügyek.

Márcziu 10-én.

323. b. 1884. Leidekker János ellen, sikkasztás miatt.

455. b. 1884. Gyurkó István és neje ellen, halált okozott testi sértés miatt.

Márczius hó 12-én.

374. b. 1884. Deymek Frigyes ellen, hivatali sikkasztás miatt.

Márczius hó 24-én.

6735. b. 1883. Kohn Lipót és neje ellen bírói zár alá vett ingóságok elsikkasztása miatt.

7585. b. 1883. Banai Sándor elleni súlyos testi sértés miatt.

7586. b. 1883. Pella János ellen, magánlak megsértése miatt.

Polgári ügyek.

Márczius hó 4-én.

Vésey Rezső tszéki bíró által.

1658. p. 1883. Andacsi Rosália, Csécs Jánosné — Kis Tóth András és neje ellen, birtokba bocsátás iránt.

5709. p. 1883. Popovics Mátó — Markovics Mikó és Ádám ellen birtokba bocsátás iránt.

5785. p. 1883. Popovits Fülöp ügyis mint gyám és Popovits Maricza — Markovits Mikó és Ádám ellen, ingatlan átadása iránt.

1747. p. 1884. Flainer Lajos ügyvéd — Szabó András és társai ellen, ügyvédi munkadíj iránt.

Bogyay Pongrácz tszéki bíró által.

7467. p. 4883. Mohács nagyközség — a cs. kir. szab. dunagőzhajózási társulat ellen, 14866 frt 56 kr. tőke s jár. iránt.

1168. p. 1884. Máté Imre — Balogh József ellen, szerződés érvénytelenítése iránt.

1501. p. 1884. Vb. Steiner Mihály volt csőderügyelőnek — vb. Schiller Alajos csődtömege elen, 4200 frt és jár. iránt.

1680. p. 894. Obetkó Zsigmond és neje — Hoffman Károly és neje ellen 886 frt kártérítési összeg s jár. iránt.

Ugyanaz által márczius 6-án.

752. p. 884. Özvegy Kirchner Józsefné — Kirchner Katalin és társa ellen, örökösödés iránt.

1676. p. 1884. Kovácsévics Frányó — Kovácsévics Mió és társa ellen, örökösödés iránt.

Irodalom.

„A magyar ifjuság Lapja” és „Leányvilág” cím alatt ad ki Dobozy István minden második csütörtökön megjelenő ifjusági lapot igen szép kiállításal, gyönyörű kepekkel s tanulságos egyuttal igen érdekes tartalommal. Az első dr. Toldy László, a másodikat Kalocsa Bőza szerkeszti. Mindkét, igen nagy gondal szerkesztett s kiállított lapot családos olvasónk figyelmébe ajánljuk. Az előfizetési ár mindkettőre külön, egész évre 3 frt, félve 1 frt 50 kr. negyedévre 75 kr., mely Dobozy István lapkiadó úrnak Budapesten, Koronaherzeg-utca 3 sz. küldendő.

Népdalaink legnagyobb gyűjteményéből, a „Magyar Dal-Album”-ból ez év folyamán jelenik meg az V. kötet, 801–1000 számú dallamokkal és pedig 10 havi füzetben, füzetünkint 20, tehát 10 füzetben összesen 200 dallammal zongorára alkalmazva. A most megjelent márcziusi füzet tartalma következő: 1. Csak azt mondják: ne tartsak szeretőt. 2. Csak azt mondom én. 3. Csiki tarka tarisznya. 4. Csip a csalán az utfelem. 5. Darufalu gyászban van. 6. Déri Kató a legszebb lány. 7. Drótos legény voltam én. 8. Egervárból do-do-dobolnak. 9. Eleget könyörgök apámnak s anyámnak. 10. El kell menni, el kell menni messzire. 11. Elmegyek én, elmegyek én Gyöngyösre. 12. Elment, elment piros édes alma. 13. Elmentem én a csárdába. 14. Elpusztult a Tisza hídja. 15. Elvitte a víz az egy hegyet. 16. Ennek az embernek jó kocsija van. 17. Esteledik... szól a falu harangja. 18. Édes anyám, adják ki a jussomat. 19. Én Istenem, be szép élet. 20. Én is voltam valaha. — Az ötödik évfolyam előfizetési ára bérmentes székfűzettel: 10 füzetire 1 frt 80 kr., 5 füzetire 90 kr., egyes füzet ára 25 kr. Előfizetéseket postautalványon a „Magyar Dal-Album” kiadóirostól Győrbe intézendők.

A „Kiallítás lapok” 6-ik száma a következő tartalommal jelent meg: Méggyeszer a collectív-kiallítások és pavilonok — Az 1885. évi orsz. kiállítás nemzetközi szakbizottságának működése. — Bejelentések a budapesti helyi bizottságnál (1-ső kimutatás) — Bejelentések a kolozsvári h. bizottságnál. — Ipartörvény. A qualificatio elvének elfogadása a kormányelnök által. Az iparosok egyértelműségének eredményei. Az országos iparügyviselés. A budapesti keresek és iparkamra. A saját. A február 17-iki iparos értekezlet. — Kiallítás krónika: Rudolf trónörökös védnöksége. Orsz. Ötvös-mű-kiallítás. Külföldi kiállítások. Kisipari motorok és munkagépek kiállítása Bécsben 1884. — Hirdetések. — Kép 1885. orsz. kiállítás igazgatósági épületének föhomlokzata. — Melléklet (a vidéki előfizetők számára) Az orsz. iparügyviselés munkálata az ipar-törvényjavaslat tárgyában.

Közzgazdaszat.

Barcstelep, márczius 4. A mennyire egyáltalán megbízhatók azon vélemények, melyeket ma a vetések állásáról magunknak alkothatunk, úgy csak jót remélhetünk, mert a tél ha szerfelette lanya is volt, látható kárt nem okozott. A vetések állása legalább nem engedi az ellenkezőt következtetni. Az utóbbi napokban történt lecsapódások határozottan kedvező hatással voltak, a mennyiben ugyane a föld már túlságosan ki volt száradva és így ezen esőzések egyrészt a növényzetnek a szükséges nedvet nyújtották, másrészt pedig megkönnyítették a tavaszi földmunkálatokat.

Az üzletmenete semmiképp sem akar javulni. Buzában semmi kereslet, hasonlóképpen szünélet tengeriben a kivétel. Árpá a striai serföződék részéről élénken kerestetik és ára határozottan emelkedő irányt követ, de ezen czikkben már oly annyira csekély a belföldi készlet, hogy jelentékeny üzlet nem jöhet benne létre. Zab kedvező hangulatnak örvendő szintyre a rozs is.

Felölös szerkesztő és kiadótulajdonos:

Fekete Mihály.

E rovatban minden szöveghatározás 1 kr-ra kerül, hirdetések után, melyek a hirdetőfelhívás külön lakosmível is el vannak látva, még 80 kr. bélyegdíj fizetendő.

KIS HIRDETÉSEK.

Minden hirdetésre felvilágosítást ad a kiadóhivatal. Levélbeli tudakozásokra is pontosan válaszolunk, ha a válasza szükséges póstabélyeg beklüdtetik.

Tőke befektetésre és gyümölcsösztetésre alkalmas ház a belvárosban előnyös áron megszerezhető. Értesítést a kiadóhivatal ad.

Mária utcában 31-ik számú ház új minőségben szabad kézből naponta eladó. Bővebb tudósítást a kiadóhivatalban.

Egy 8 gimnásiumi osztályt sikerrel végzett s a jegyzői teendőkben jártassággal bíró fiatal ember mint jegyző segéd alkalmazást keres. — Bővebb felvilágosítást a kiadóhivatal ad.

435.

Egy jó írással és hibátlan helyesírással bíró fiatal ember másolási vagy más munkát keres, melyet szabad óráiban mérsekelt díjazás mellett otthon végezhetne. A kiadóhivatal ad értesítést.

530.

Nyolcz hold szántóföld egy tagban, a pécsi határban, a városhoz közel, a szigeti ország-ut alatt jutányos áron eladó, vagy haszonbérbe vehető. Értesítést a kiadóhivatal ad.

161

Egy pincze a belvárosban kiadó. Értesítést kiadóhivatal ad.

H I R D E T É S E K:

145. sz.
v. 1884.

Arverési hirdetmény.

Alulírt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a pécsi tek. kir. járásbíró-ság 7395/1883. számú végzése által Abeles és Földiák végrehajtó javára Reder Károly és Reder Anna pécsi lakosok ellen 306 frt 1 kr. visszalevő tőke s járulékaik erejéig elrendelt biztosítási végrehajtás alkalmazásával bíróság lefoglalt és 627 frt 43 kr-ra becsült bolti állvány, tükör, íróasztal, s szövetekből álló ingóságok nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a 1555. sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínén, vagyis Pécsen Király-utca 28. sz. a leendő eszköz-lésére 1884-ik év márczius hó 10-ik napjának délelőtt 9 órája ha-

táridőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly meg-jegyzéssel hivatnak meg: hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t. cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérő-nek becsáron alul is eladtni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. cz. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Pécsen, 1884-ik évi február hó 28-ik napján.

Kremmer Ferencz,
bíró-sági végrehajtó.

610.

Kellemetlen szájszag és fogfájás ellen.
Érdem-éremmel kitüntetett
SCHULHOF KÁROLY ROBERT,
Manchester-i lakos által feltalált

osztrák csá-szári kir. szabadalmat nyert
száj kizá-ragos

SZOPIANA-SZAJSZEL.

Hatása:

1. Szopiána-szájszész a száj- és orr-üregnek (olvas vagy műfogak, dobány-zás vagy bármí más okból eredő) minden bűzét nyomtatannal eltávolítja.
2. Erősbíti a petyhüdt foghúst és az ingó fogakat, az utóbbiaknak vissza-adja természetes fehér színüket, meg-gátolja a fogkő képződését, védi a fo-gak romlását és év a fogfájás ellen.
3. A száj- és orrüreg mindennemű szuljos (akrobudikus) baktériáit győzti, adíti és pusztítja a foghúst és elzi a nyálkahártyát.
4. A már létező fogfájást elávo-lija, ha a fájó fog husa pár csepp-vizrel nem elegyített szájszész-szel megmedvesítetik.
5. Diphtheritis és más torokbajoknál igen sikeres gargalizáló szer.

Ara kicsinyben egy üveggnek

1 frt 25 kr. o. é

Raktárak: **Sipőcz István** gyógyszerésznél Pécsen, **Török József** gyógyszerésznél **Budapest** és minden nagyobb vidéki gyógyszerárban **Bíró János** gyógyszerész úrnál **Kolozsvárott.**

Fő raktár:

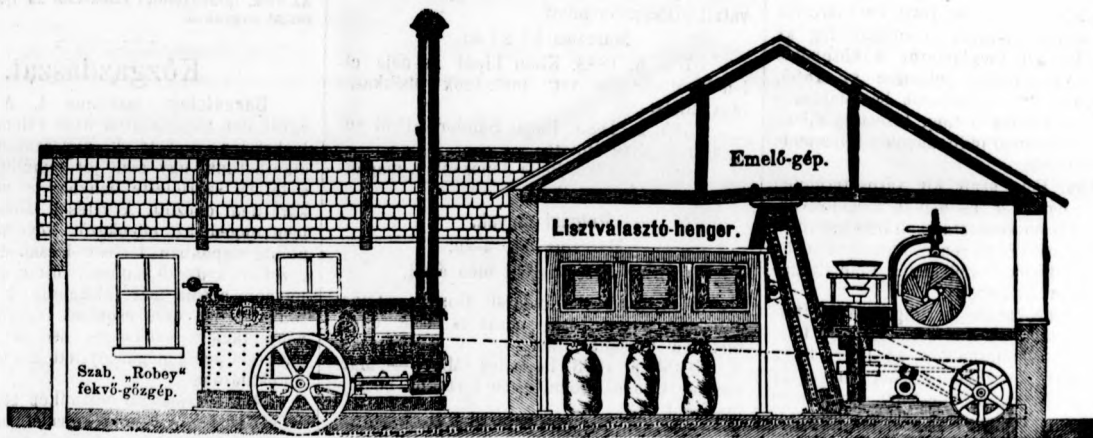
Dr. Schulhof Adolf

urnál Pécsen.

Több mint 800 ellismerő bizonyítványok orvosi tekintélyektől elomuttat-hatók.

Robey & Comp.

Budapest, Üllői-út 35.

Szabadalmazott „Robey“ gőzgép

malmok hajtására a legjobb gép, nem igényel külön alaplazatot, falazott kéményt, olcsóbb is, felül is mulja a fekvő (stabil) gépet.

Varrógépek mindenféle rendszer szerint

kaphatók

OBETKO K.

első pécsi varrógép-kereskedésében Pécssett, városház-épületben.

Singer-gépek 35 frttól 60 frtig

Wheler és Wilson gépek 32 frttól 55 frtig

Howe varrógépek 44 frttól 60 frtig

Kézi gépek 12 frttól 40 frtig.

Ingyen tanítás. — 5 évi jótállás.

Részletfizetések legelőnyösebben rendeztetnek.

Minden egyes géprész külön is kapható.

Igazítások elvállaltatnak.

OLLINGER BÉLA

ajánlja

mindennemű

butor-raktárát

Pécssett,

Király-utca, a Lyceum

épületében.

589

SOMOGYBÁNYA- TELEPI KÖSZÉN.

Legjobb minőségű és tökéletes súly, házba szállítva 2 $\frac{1}{2}$ méter-mázsán felül Kindl Ferencz urnál Nepomuk utca 33. szám alatt megrendelések felvételnek. 100 kiló 90 kr.

KOCH Ferencz,

Somogy bánya-telep tulajdonos.

444.

A jutányos tőkeelhelyezést kereső közönséghez.

Az alulírott bátorkodik a t. közönséget az alatt felsorolt feltétlen biztos értékpapírokra figyelmeztetni, melyek a mai árfolyam szerint — a takarékpénztári betételekhez képest 1—1 $\frac{3}{4}$ %-el többet jövedelmeznek.

Magyar papírjáraadék — hoz 5 $\frac{3}{4}$ %-et.

Magyar aranyjáraadék — hoz 5 $\frac{1}{4}$ %-et.

Közös papírjáraadék — hoz 5 $\frac{1}{4}$ %-et.

Magyar jelzálog hitelbank záloglevelei — hoznak 5 $\frac{1}{10}$ %-et.

Pesti keresk. bank záloglev. — hoznak 5%-et.

Hazai I. takarékp. záloglev. — hoznak 5%-et.

Ezen papírok a legjutányosabban, a záloglevelek pontosan a bécsi árfolyamon kaphatók.

Ullmann M. Károly
bank és váltóüzletében Pécssett.

541.

Ruston, Proctor és társa

Budapest, Nádor-utca 39. és 41. szám,

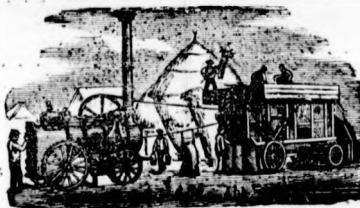
ajánlják a legelső díjakkal kitüntetett

gőzmozdonyait

fa- és szénfűtésre,

szabad. szalmafüttő

gőzmozdonyait

gőzcséplőgépeiket

dobmentő

és

űszógtisztító készülékkel,

szabályozható magválasztó hengerrel.

Hoffher-féle egyszerű és tisztító cséplőkészleteket járgányhajtásra,

nemkülönb mindenemű gazdasági gépeket és eszközöket.

Képvisező Baranyamegye és az arval határos Slavónia területére: **Haberényi Pál Pécssett.**

Arjegyzékek bérmentve küldetnek.

571

Hirdetés.

A „pécsi egyesült külvárosi takarékpénztár“ 1884. évi márczius hó 25-én délelőtti 10 óraker sajt helyisé-
gében (király-utca 32-ik sz. házbán)

XI. rendes közgyűlését

tartja, melyre a t. cz. részvényesek, hivatkozással az alapszabályok 14. §-ra*) tisztelettel meghivatnak.

A közgyűlés tárgyai:

- a) az igazgató jelentése;
- b) a felügyelői bizottság jelentése;
- c) az 1883. évi mérleg megállapítása és a nyereség felosztása;
- d) 2 igazgatósági és 1 felügyelő bizottsági tagnak 3 évre leendő megválasztása;
- e) az 1884. évi költségvetés megállapítása;
- f) a közgyűlési jegyzőkönyv hiteletítésére 3 tag megválasztása;
- g) netán bejelentett indítványok tárgyalása.

Az igazgatóság.

*) 14. §. A közgyűlésen szavazattal csak azon részvényesek birnak, kiknek részvényei az intézet részvénykönyvében 8 nappal
a közgyűlés megtartása előtt neveikre irattak és kik részvényeiket a közgyűlés napja előtt az intézetnél letették.

Mérleg 1883. évi december 31-én.

Vagyon.

Teher.

Pénztár-számla	7437.93
Váltó-számla	239824.63
Előlegezési számla	3036.50
Ingatlanok kölcsön számla	3600.—
Jelzálogos törlesztési kölcsön számla	517.65
Értékpapir számla	1685.80
Kétesek számla	685.—
Jogi költségek számla	442.66
Butorziati számla	644.20
Könyvek és nyomtatvány-számla	577.80

Részvénytőke számla	50000.—
Betételek számlája	168651.22
Takarékegyleti számla 1878	831.—
Takarékegyleti számla 1879	3752.09
Takarékegyleti számla 1880	3998.60
Takarékegyleti számla 1881	1036.26
Takarékegyleti számla 1882	3009.72
Takarékegyleti számla 1883	3007.47
Folyó számla hitelező	18000.—
Tartalékalap számla	405.99
Tartalékalap értékpapirban	221.40
Tiszti óvadék számla	1727.77
Részvény osztalék számla (fel nem vett osztalék)	200.—
Átmeneti kamat (hátra levő kamatok levonása után előre beszedett kamatok)	681.14
Nyeremény	2931.51

258452.17

258452.17

Pécs, 1883. december hó 31-én.

Kugler Sándor
igazgató.

Peitler Imre
pénztárnok.

Hnilitzschka Henrik
könyvelő.

A fenn kitett vagyon- és nyeresémtételeket a tüzetesen átvizsgált fő- és egyéb üzleti könyvekkel meg egyezőknek találtuk.

Pécs, 1884. február 28-án.

A felügyelő bizottság:

Mihályfi Lajos.

J. Klein.

Skoff Ferencz.

Tartozik.

Nyeremény- és veszteség-számla 1883.

Követel.

Költség-számla	
Tiszti és szolga fizetések	2689.84
Általános költség-számla	1188.62
Postadíj-számla	22.84
Adó-számla 463.36	463.36
10% betéti kamat után 824.31	1287.67

Kamatok.	
Tőkésített és kifizetett betéti	8256.20
Tőkésített takarékegyleti	934.36
Általános kamatok és illeték	128.36

Leírások.	
Butoroknál 10%	71.58
Könyvek és nyomtatványok 10%	64.16
Nyeremény	2931.51

17575.14

Kamatok.	
Leszámitolási	17026.43
Előlegezési	378.70
Ingatlanokra	16.—
Törlesztési	31.38
Késedelmi	21.13

Illetékek.	
Illetékekért	94.50
Ingatlanokra	4.—
Részvény átírási díj	3.—

17575.14

Pécs, 1883. december hó 31-én.

Kugler Sándor
igazgató.

Peitler Imre
pénztárnok.

Hnilitzschka Henrik
könyvelő.

A fenn kitett vagyon- és nyeresémtételeket a tüzetesen átvizsgált fő- és egyéb üzleti könyvekkel meg egyezőknek találtuk.

Pécs, 1884. február 28-án

A felügyelő bizottság:

Mihályfi Lajos.

J. Klein.

Skoff Ferencz.